

RECOMANACIONS ALIMENTÀRIES PER LA CELIAQUIA

Què és la celiàquia?

És una intolerància al gluten de caràcter permanent, que afecta la capacitat d'absorbir de forma correcta els nutrients dels aliments.

La ingesta de gluten en persones celíaqües, encara que sigui en molt poca quantitat, provoca una inflamació crònica en el budell prim que té com a conseqüència, l'atròfia de les vellositats intestinals, acompanyada de símptomes que varien segons els casos.

Quin és el seu ÚNIC tractament?

L'únic tractament disponible per a la Malaltia celíaca (MC), és el seguiment estricte de la dieta sense gluten (DSG) durant tota la vida, la qual cosa implica l'eliminació de tots els aliments que contenen gluten.

Quins beneficis aporta seguir be la dieta sense gluten?

- Desapareixen els símptomes
- Millora la gana
- Les vellositats intestinals es recuperen
- Els nutrients es tornen a absorbir
- Es recupera l'anèmia
- En els nens es reprèn el creixement

Quines complicacions puc tenir si no segueixo la dieta sense gluten?

- Osteoporosi (deficiència de calci)
- Anèmia (deficiència de ferro)
- Desnutrició i retràs del creixement
- Neoplàsies intestinals

DIETA SENSE GLUTEN

Què és el gluten?

El gluten és una proteïna que es troba de forma natural en l'endosperma d'alguns cereals (gramínies).

Els cereals que **SI** contenen gluten

BLAT (trigo)
L'ORDI (Cebada)
EL SÈGOL (Centeno)
LA CIVADA (Avena) *
EL KAMUT
L'ESPELTA
EL TRITICALE I DERIVATS

Els cereals que **NO** contenen gluten

ARRÒS
BLAT DE MORO (Maíz)
QUINOA (Quinoa)
MILL (Mijo)
AMARANT
FAJOL (Trigo Sarraceno)
MELCA (Sorgo)

* La civada en estat pur (no contaminada per farina de blat) no sembla que influeixi en la patogènesi de la MC. La toxicitat de la civada varia en funció de la forma de cultivar-la.

En altres idiomes.....

CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS	FRANCÈS	ITALIÀ	PORTUGUÉS	ALEMANY	HOLANDEÀ
Blat	Trigo	Wheat	Blé	Grano	Trigo	Weizen	Tarwe
Sègol	Centeno	Rye	Seigle	Segale	Centeio	Roggen	Rogge
Ordi	Cebada	Barley	Orge	Orzo	Cevada	Gerste	Gerst
Civada	Avena	Oats	Avoine	Avena	Aveia	Hafer	Haver
Espelta	Espelta	Spelt	Épeautre	Farro	Espelta	Dinkel	Spelt
Kamut	Kamut	Kamut	Kamut	Kamut	Kamut	Kamut	Kamut
Triticale	Triticale	Triticale	Triticale	Triticale	Triticale	Triticale	Triticale

Recomanacions :

- Evitar tots aquells aliments comercials que estiguin arrebossats, empanats, adobats.
- S'eliminaran de la dieta tots els productes A GRANEL, embotits de xarcuteria i tots els aliments elaborats ARTESANALMENT i que no portin etiqueta.
- Els additius han d'aparèixer clarament identificats a la etiqueta: el nom de l'additiu i entre parèntesi el cereal que contingui gluten
- És important llegir les etiquetes dels medicaments, perquè alguns poden contenir gluten.

ALTRES PRODUCTES QUE PODRIEN CONTENIR GLUTEN:

- Maquillatge: Pintallavis
- Pasta de Dents
- Maquillatge per disfresses i contacte labial com cremes de cacau
- Plastilina (Blandiver®), la marca JOVI® no conté gluten
- Vaixella de paper elaborada a partir de pasta , ja que estan elaborats a partir de farina i, a més a més, en entrar en contacte amb la humitat o el suc de l'aliment poden dissoldre's, esquarterar-se o trencar-se.

LLISTAT D'ALIMENTS PERMESOS I DESACONSELLATS

GRUPS D'ALIMENTS	SENSE GLUTEN	PODEN PORTAR GLUTEN	AMB GLUTEN
CERELS I ALTRES GRANS	Arròs Mill Quinoa Amarant Fajol Melca		Blat Sègol Ordi Civada Espelta Kamut Triticale
FARINES	De cereals sense gluten De cigró De pèsol De soja De blat de moro Farina d'ametlla		Elaborats amb farines sense especificar De cereals amb Gluten Pa ratllat
PA I GALETES	Elaborats amb farines sense gluten		Industrial s/especificar
PASTISSERIA	Elaboració pròpia amb farina s/gluten Industrial s/gluten		
TUBERCLES	Patata Tapioca Moniato Iuca Xufla Remolatxa Midons de tubercles		
LLEGUMS		Llegum sec* Llegum en conserva Llegum a granel Germinats de soja en conserva	
VERDURES	Verdura fresca Verdura Congelada	Verdura IV gamma Verdura en conserva Verdura deshidratada Verdura congelada manipulada Cremes de verdura industrial	
FRUITES	Fruita fresca Fruita en almívar Sucs de fruita	Gaspatxo Fruita IV gamma Purés Congelats Fruita congelada Fruita en conserva Fruita deshidratada (orellanes, figa seca, panses..) Fruita liofilitzada Sucs de fruita amb altres ingredients	

↓ La llegum seca , s'ha d'obrir i comprovar que no hi hagin grans d'altres cereals, i en cas de que SÍ. Separar-los i netejar-los

LLISTAT D'ALIMENTS PERMESOS I DESACONSELLATS

GRUPS D'ALIMENTS	SENSE GLUTEN	PODEN PORTAR GLUTEN	AMB GLUTEN
FRUITA SECA	Fruita seca crua Fruita seca torrada	Fruita seca trossejada Fruita seca en pols Assortiment de fruita seca Music	
CARNS	Qualsevol carn o au fresca congelada Menuts Cargols Anques de granota	Embotits Patés Xoped Mortadel·les Pernil cuït Sobrassada Salsitxes variades Frankfurt, bratwurst i altres Kebab	
PEIX I MARISC	Peix, marisc o mol·luscos frescos o congelats Tinta de calamar	Succedanis Surimi Peix preparat, precuïnat i/o amb salsa o elaboració no controlada	
ALGUES	Alga fresca Alga seca		
OUS	Frescos Líquids	Liofilitzats	
PRODUCTES LACTICS	Llet Iogurt Mantega Formatge Quefir Quallada Mató	Llet en pols Iogurt en pols Iogurt amb trossos o altres aliments afegits Altres productes lactis (flams, natilles, mousses) Gelats	
OLIS	Olis	Olis aromatitzats Olis amb altres aliments	
SOPES I SALSES	Brous i Salses casolanes sense farina amb gluten ni additius amb gluten	Brous comercials Brous deshidratats Brous amb pasta Brous en pols Pastilles de brou Salses preparades Salses amb pasta Salses deshidratades	
CONSERVES	Conserves al natural Conserves en oli	Caviar Ous de peix Succedanis d'ous de peix Conserves en diferents salses	
DOLÇOS		Massapà, Pastes de fruits secs Torrans, Cabell d'àngel Caramels, Ou filat Xocolata i Laminadures Colorants de pastisseria Glacejats Fruïtes confitades Gelatina de colors Cremes, Perles de decoració Pralinés, Figures de sucre	

LLISTAT D'ALIMENTS PERMESOS I DESACONSELLATS

GRUPS D'ALIMENTS	SENSE GLUTEN	PODEN PORTAR GLUTEN	AMB GLUTEN
ESPECIES I CONDIMENTS	<i>Sal Herbes aromàtiques Espècies en branca i gra</i>		
ALTRES	<i>Gelatina cola de peix Llevat fresc Sucre Mel Xarops de glucosa a base de blat i ordi Maltodextrines de blat</i>	<i>Llevat comercial Colorants alimentaris</i>	
BEGUDES	SENSE GLUTEN	PODEN PORTAR GLUTEN	AMB GLUTEN
CAFÉ	<i>Cafè en grà Cafè molt</i>	<i>Cafè soluble Cafè en capsules</i>	
SUCS	<i>Sucs de fruita naturals</i>	<i>Sucs de fruita industrials Batuts de fruita industrials</i>	
CERVESA	<i>Cervesa sense gluten</i>		<i>Cervesa sense especificar</i>
DESTIL-LATS	<i>Tots</i>		
REFRESCS	<i>Tots</i>		

La Contaminació dels aliments:

Què és la contaminació creuada?

- És el contacte directe entre un aliment, superfícies, estris, equips, roba, mans, etc... que SI contenen gluten i un aliment que NO en conté. Llavors estem parlant de que l'aliment QUE NO CONTENIA GLUTEN s'ha contaminat.

És necessari tenir molta cura alhora de cuinar els aliments que no contenen gluten i per això es recomanaseguir les següents indicacions:

- No utilitzar mai el mateix oli on prèviament s'ha cuinat un aliment que conté gluten. Primer cuinar els aliments que NO CONTENEN GLUTEN i després aquells que en contenen.
- **Als bars i restaurants** s'ha de consultar la forma d'elaboració i ingredients abans de consumir els aliments.
- És convenient tallar el pa sense gluten en superfícies ben netes i utilitzar un ganivet net cada cop que el tallem.
- Si s'utilitza pa torrat, és necessari utilitzar una torradora o sandwichera nova i d'ús exclusiu per a pa sense gluten.
- Tenir les superfícies del microones i forn molt netes per evitar el contacte amb aliments que contenen gluten.
- És important no utilitzar culleres de fusta que hagin estat en contacte amb aliments amb gluten.
- Si s'utilitzen aliments com melmelades, mel, mantegues on hi tenim costum de posar-hi un ganivet per agafar l'aliment i estendre-ho pel pa, cal tenir aquests aliments a part o utilitzar-los individuals: mantegues individuals, melmelades individuals, etc....
- En cas de nens molt petits que durant el bany diari tenen opció d'empassar una mica d'aigua, és important utilitzar sabons neutres per a nadons que no continguin cereals tipus, "sabó d'Avena", o altres tipus de sabons.
- En cas de nens que manipulin plastilina durant l'estona de jugar i també tinguin opció de posar-se-la a la boca, tenir present netejar-se be les mans i que aquesta no vagi a la boca.
- Davant del dubte de si un producte porta gluten, **no el consumeixi**.

Les etiquetes .....

- És molt important llegir bé l'etiqueta, ja que la legislació **obliga a declarar en l'etiqueta** els ingredients que contenen gluten.
Defineix:
"Aliments sense gluten": amb contingut inferior a 20 mg/kg (20 ppm)
"Aliments amb baix contingut en gluten": entre 20 i 100 mg/kg
- El fabricant NO està obligat a etiquetar LA CONTAMINACIÓ CREUADA, això pot fer que si un aliment abans de ser envasat, ha estat manipulat, pugui tenir traces i no estiguin etiquetades.

Pàgines webs, apps, botigues i restaurants d'interès:

- **ASSOCIACIÓ DE CELIACS DE CATALUNYA:** Telf: 93 412 17 89. www.celiacscatalunya.org
- **Botigues de venda online:** <https://www.somceliacs.com>, <http://www.massamater.es>, <https://elespiritudelbosque.online/> (escola online: pastisseria, rebosteria i pasta fresca)
- **Altres botigues:** FreeGluten (Tarragona), free food (Barcelona), Nina's cakes (Reus).
- **Cafeteries i Restaurants:** Pastisseria "Jansana" (Barcelona), restaurant "Msier. Sin Gluten", "No diguis blat" (Reus i La Pineda), espaguetti House (Vila-seca), Tagliatella (Cambrils, Reus i Tarragona), Viena, Mc.Donald's, Port Aventura....
- **App:** mobiCeliac, permet escanejar aliments per saber si contenen gluten i proporciona una guia d'aliments sense gluten, i una guia de mapes de restaurants i hotels que fan dieta sense gluten. Conté més de 16.000 productes i 2000 establiments
- **App:** FACEMOBIL (FACE) : la app proporciona informació sobre productes sense gluten certificats per la FACE, y reconeix el codi de barres de més de 13.000 productes i 1600 restaurants

FACEMOBIL

mobiCeliac